

به نام خدا

بررسی قیمت مصوب سیمان، متوسط قیمت
بازار برای مصرف‌کننده و حاشیه سود دلان
با نگاهی به وضعیت عرضه و تقاضا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۱.....	مقدمه
۴.....	پتانسیل تولید سیمان کشور در ابتدای سال ۱۳۸۶.....
۶.....	مصرف سرانه سیمان در ایران و جهان
۱۲.....	روند تولید سیمان جهان در ۸۰ سال گذشته
۱۳.....	روند احداث کارخانجات سیمان در سال‌های آینده
۱۷.....	قیمت سیمان
۲۱.....	حاشیه سود دلان
۲۳.....	نتیجه‌گیری
۲۴.....	پیشنهاد

بررسی قیمت مصوب سیمان، متوسط قیمت بازار برای مصرف‌کننده و حاشیه سود دلالت با نگاهی به وضعیت عرضه و تقاضا

چکیده

در این مطالعه علاوه بر بررسی قیمت سیمان در بازار رسمی و بازار آزاد، رابطه قیمت مصوب و متوسط قیمت بازار، حاشیه سود دلالت (تفاوت نرخ جلوی در کارخانه و قیمتی که به دست مصرف‌کننده می‌رسد) و وضعیت عرضه و تقاضای سیمان در سال‌های برنامه چهارم و سال جاری و نیز روند آن در سال‌های آینده مورد بررسی قرار گرفته است.

مقدمه

محصول سیمان با توجه به ویژگی‌های خاصی که دارد از مصارف و کاربردهای متنوع و گسترده‌ای برخوردار بوده و در عین حال جایگزینی هم ندارد. سیمان از یکسو در بخش ساختمان جزء مصالح اصلی محسوب می‌شود و از سوی دیگر در اجرای پروژه‌های عمرانی و زیربنایی نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. حجیم و سنگین بودن سیمان و هزینه بالای حمل آن نسبت به بهای آن موجب شده است سیمان کالایی منطقه‌ای و با قابلیت صدور پایین محسوب شود.

با توجه به نقش تعیین‌کننده‌ای که سیمان در رشد و توسعه اقتصادی کشور دارد، توسعه صنعت سیمان همواره مورد توجه و حمایت دولت قرار گرفته است به نحوی که ظرفیت تولید سیمان از ۱۵/۲ میلیون تن در سال ۱۳۷۰ به ۲۶/۸ میلیون تن در سال ۱۳۸۰ رسید.

در برنامه سوم توسعه براساس مصوبه‌ای که در هیئت امنای حساب ذخیره ارزی به تصویب رسید (جلسه هفدهم) شرایط ویژه‌ای برای طرح‌های جدید سیمان اعمال شد به طوری که زمان پرداخت تسهیلات و اگذاری ۱۷ سال (زمان ساخت، دوره تنفس و دوره بازپرداخت) و سود تسهیلات معادل نرخ سود بین بانکی ارزهای مربوطه در بازارهای بین‌المللی (LIBOR) تعیین شد.

پس از مصوبه مزبور از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای بیش از ۵۰ میلیون تن طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه و بهینه‌سازی کارخانجات موجود، گشایش اعتبار شد به طوری که پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۳۹۰ ظرفیت کارخانجات سیمان به حدود ۸۰ میلیون تن برسد. جدول ۱ وضعیت تولید و مصرف سیمان طی برنامه سوم توسعه را نشان می‌دهد.

جدول ۱. میزان تولید و مصرف سیمان طی برنامه سوم

(واحد میلیون تن)

سال	تولید کلینکر	تولید سیمان	تحویل سیمان	صادرات	مصرف	تغییرات
۱۳۷۹	۲۳/۲	۲۳/۹	۲۳/۹	۱/۵	۲۲/۴	-
۱۳۸۰	۲۵/۹۸	۲۶/۶	۲۶/۶	۱/۲	۲۵/۴	+۱۳/۴
۱۳۸۱	۲۶/۹	۲۸/۴	۲۸/۵	۰/۸۲۷	۲۷/۶	+۸/۷
۱۳۸۲	۲۸/۶۴	۲۹/۸	۳۰/۴	۰/۵۷۶	۲۹/۷	+۸
۱۳۸۳	۳۰/۶	۳۲	۳۲/۱	۱/۸۸	۳۰/۵	+۲/۷
متوسط	۲۷/۲	۲۸/۳	۲۸/۳	۱/۲	۲۷/۱	+۸/۴

مأخذ: دفتر صنایع معدنی، وزارت صنایع و معادن.

جدول ۲. میزان تولید و مصرف سیمان طی سه سال اول برنامه چهارم توسعه

(واحد: میلیون تن)

سال	تولید		تحویل سیمان	صادرات	مصرف داخل	درصد تغییرات
	کلینکر	سیمان				
۱۳۸۴	۲۹/۸	۳۲/۶۵	۳۲/۵۵	۱/۹۵	۳۰/۸	+۰/۹۸
۱۳۸۵	۳۲	۳۵/۳	۳۵/۲۶	۰/۴۵۵	۳۴/۸۷	۱۳/۲
۱۳۸۶	۳۸/۰۴	۴۰/۵	۴۰/۵	۰/۳۰۰	۴۰/۲	+۱۵/۲

مأخذ: دفتر صنایع معدنی وزارت صنایع و معادن.

پتانسیل تولید سیمان کشور در ابتدای سال ۱۳۸۶

در جدول ۳ واحدهای فعال تولید سیمان کشور در ابتدای سال ۱۳۸۶ فهرست شده‌اند. ظرفیت تولید سالانه آن‌ها حدود ۳۸,۰۴۰,۰۰۰ تن کلینکر و ۳۹,۵۶۰,۰۰۰ تن سیمان است. در جداول ۴ و ۵ اطلاعات تکمیلی در خصوص پتانسیل تولید سیمان کشور آمده است.

وضعیت تولید و تحویل سیمان در سه سال اول برنامه چهارم توسعه (با اعمال

پیش‌بینی چهار ماه پایانی سال جاری)

همان‌گونه که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود:

- در سال ۱۳۸۴ تولید، معادل ۳۲/۶ میلیون تن بوده است.
- در سال ۱۳۸۵، ۳۵/۳ میلیون تن تولید شده است که ۸/۱۸ درصد نسبت به سال قبل افزایش تولید نشان می‌دهد.
- در سال ۱۳۸۶، ۵/۲ میلیون تن به ظرفیت اسمی تولید سیمان اضافه شده است و ظرفیت اسمی تولید به حدود ۴۰/۵ میلیون تن رسیده است که ۱۴/۷ درصد رشد را نشان می‌دهد. همچنین پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۱۳۸۶ ظرفیت اسمی سیمان کشور به ۴۹ میلیون تن برسد.
- در سال ۱۳۸۶ سیمان تحویلی به مصرف‌کنندگان داخلی نسبت به سال قبل ۵ میلیون تن بیش‌تر بوده است (۱۵/۲ درصد رشد نسبت به سال قبل).

جدول ۳. واحدهای تولید سیمان کشور در ابتدای سال ۱۳۸۶

ردیف	نام کارخانجات سیمان	ظرفیت سالانه		ردیف	نام کارخانجات	ظرفیت سالانه	
		کلینکر-تن	سیمان-تن			کلینکر-تن	سیمان-تن
۱	آبیک	۲,۲۵۰,۰۰۰	۲,۳۴۰,۰۰۰	۲۴	شاهرود	۸۱۰,۰۰۰	۸۴۵,۰۰۰
۲	ارومیه	۹۰۰,۰۰۰	۹۳۶,۰۰۰	۲۵	سیمان فاین	۷۸۰,۰۰۰	۸۱۰,۰۰۰
۳	اصفهان	۹۹۶,۰۰۰	۱,۰۳۵,۸۴۰	۲۶	کردستان	۹۶۰,۰۰۰	۹۹۸,۰۰۰
۴	بهبهان	۸۳۵,۰۰۰	۸۵۸,۰۰۰	۲۷	هرمزگان	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱,۸۷۲,۰۰۰
۵	تهران	۳,۲۴۶,۰۰۰	۳,۳۷۵,۰۰۰	۲۸	هگمتان	۹۶۰,۰۰۰	۹۹۸,۰۰۰
۶	واحد هفتم	۶۰۰,۰۰۰	۶۲۴,۰۰۰	۲۹	کارون	۹۰۰,۰۰۰	۹۳۶,۰۰۰
۷	درود	۱,۱۹۷,۰۰۰	۱,۲۴۴,۸۸۰	۳۰	خاش	۶۰۰,۰۰۰	۶۲۴,۰۰۰
۸	خزر	۶۰۰,۰۰۰	۶۲۴,۰۰۰	۳۱	بجنورد	۶۰۰,۰۰۰	۶۲۴,۰۰۰
۹	سپاهان	۱,۹۸۰,۰۰۰	۲,۰۵۹,۲۰۰	۳۲	بوشهر	۹۰۰,۰۰۰	۹۳۶,۰۰۰
۱۰	شمال	۶۶۰,۰۰۰	۶۸۶,۴۰۰	۳۳	داراب	۹۹۰,۰۰۰	۱,۰۲۸,۰۰۰
۱۱	شرق	۱,۳۹۲,۰۰۰	۱,۴۵۰,۰۰۰	۳۴	بنوید	۱۵۷,۵۰۰	۱۶۴,۰۰۰
۱۲	صوفیان	۱,۴۱۸,۰۰۰	۱,۴۸۵,۱۳۰	۳۵	قشم	۲۳۰,۰۰۰	۲۳۸,۰۰۰
۱۳	غرب	۶۰۰,۰۰۰	۶۲۴,۰۰۰	۳۶	فارس نو	۹۰۰,۰۰۰	۹۳۶,۰۰۰
۱۴	فارس	۷۸۷,۵۰۰	۸۱۹,۰۰۰	۳۷	بهروک یزد	۱,۰۸۰,۰۰۰	۱,۱۲۵,۰۰۰
۱۵	کرمان	۱,۰۰۴,۰۰۰	۱,۰۴۸,۱۶۰	۳۸	کویر کاشان	۵۳۵,۰۰۰	۵۵۶,۰۰۰
۱۶	لوشان	۱۹۸,۰۰۰	۲۰۴,۰۲۰	۳۹	زنجان	۶۰۰,۰۰۰	۶۲۴,۰۰۰
۱۷	سیمان نکاء	۶۰۰,۰۰۰	۶۲۴,۰۰۰	۴۰	فیروزکوه	۹۹۰,۰۰۰	۱,۰۳۰,۰۰۰
۱۸	آباده	۱۸۱,۵۰۰	۱۸۸,۷۵۰	۴۱	لارستان	۲۳۰,۰۰۰	۲۴۰,۰۰۰
۱۹	اردبیل	۱,۰۵۰,۰۰۰	۱,۰۱۰,۰۰۰	۴۲	ساوه	۱,۰۸۰,۰۰۰	۱,۱۲۵,۰۰۰
۲۰	استهبان	۳۱۵,۰۰۰	۳۲۷,۶۰۰	۴۳	سفید شمال	۸۵,۸۰۰	۸۹,۲۲۲
۲۱	اکباتان	۱۶۵,۰۰۰	۱۷۱,۶۰۰	۴۴	سفید ساوه	۲۱۵,۰۰۰	۲۲۷,۶۰۰
۲۲	ایلام	۶۰۰,۰۰۰	۶۲۴,۰۰۰	۴۵	سفید نیریز	۱۵۷,۵۰۰	۱۶۳,۸۰۰
۲۳	سیمان خوزستان	۹۰۰,۰۰۰	۹۳۶,۰۰۰	۴۶	سفید ارومیه	۱۵,۷۰۰	۱۶۳,۸۰۰
				جمع		۳۸,۰۴۰,۰۰۰	۳۹,۵۶۰,۰۰۰

مأخذ: دفتر صنایع معدنی وزارت صنایع و معادن.

جدول ۴. تعداد کارخانه‌های در حال کار ۴۵ واحد (بدون احتساب سیمان بوهروک یزد)

ردیف	مقیاس فعالیت	تعداد واحدها
۱	تعداد کوره‌های در حال کار	۶۸ واحد
۲	تعداد واحدهای سایش	۴ واحد نیمه فعال
۳	ظرفیت اسمی سیمان با احتساب ۴ درصد افزودنی	۳۹/۵۶ میلیون تن
۴	ظرفیت سالیانه تولید کلینکر	۳۸/۰۴ میلیون تن
۵	ظرفیت اسمی تولید سیمان با احتساب ۱۰ درصد افزودنی	۴۱/۸۴ میلیون تن

مأخذ: دفتر صنایع معدنی وزارت صنایع و معادن.

جدول ۵. ظرفیت تولید جدید در پایان آذر ماه سال جاری

تعداد کارخانه	۴۹* واحد
ظرفیت اسمی روزانه	۱۳۹۵۱۰ تن
ظرفیت سالیانه سیمان	۴۵/۰۲ میلیون تن
ظرفیت تولید سالیانه تولید کلینکر	۴۴/۳۷* میلیون تن

مأخذ: دفتر صنایع معدنی وزارت صنایع و معادن.

* از ابتدای سال ۱۳۸۶ تا آذر ماه سه واحد وارد مدار شده‌اند و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۴ واحد تولید سیمان دیگر با ظرفیت حدود ۴ میلیون تن وارد مدار شود.

مصرف سرانه سیمان در ایران و جهان

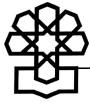
رشد مصرف سرانه سیمان در هر کشوری نشان از رشد اقتصادی و رفاهی آن کشور دارد. مصرف سیمان در بخش ساخت‌وساز مسکن نشان از ارتقای سطح رفاه اجتماعی آن کشور و مصرف آن در پروژه‌های عمرانی و بخش تولید نشان از رشد اقتصادی آن کشور در میان‌مدت و بلندمدت دارد. اما نکته مهم این است که رشد سریع مصرف سیمان در کشور علاوه بر دو عامل فوق‌الذکر ناشی از الگوی نادرست مصرف این محصول در

ایران است. این امر ناشی از پایین بودن قیمت سیمان نسبت به دیگر مصالح ساختمانی به خصوص فولاد است که موجب جایگزینی سیمان به جای این مصالح شده است. در واقع بخشی از رشد مصرف سرانه سیمان در ایران ناشی از الگوی غلط مصرف آن است که باید از دو عامل فوق‌الذکر تمیز داده شوند چرا که جزو نقاط ضعف در مصرف این محصول است. جدول ۶ نشان‌دهنده مصرف سیمان در کشورهای مختلف و جدول ۷ نشان‌دهنده سرانه مصرف سیمان در استان‌های کشور است.

جدول ۶. متوسط مصرف سرانه سیمان در پنج‌ساله (۱۹۹۸-۲۰۰۲) انتها و ابتدای قرن اخیر

ردیف	نام کشور	مصرف سرانه (کیلوگرم)	ردیف	نام کشور	مصرف سرانه (کیلوگرم)
۱	امارات متحده عربی	۲۵۵۰	۵۹	یمن	۲۰۰
۲	قطر	۱۴۹۵	۶۰	سوازیلند	۲۰۰
۳	سنگاپور	۱۴۸۰	۶۱	السالوادور	۲۰۰
۴	قبرس	۱۳۶۷	۶۲	رومانی	۱۹۸
۵	ایرلند	۱۱۹۸	۶۳	روسیه	۱۹۲
۶	لوکزامبورگ	۱۱۷۴	۶۴	گابن	۱۸۲
۷	پرتغال	۱۰۴۱	۶۵	بلغارستان	۱۸۲
۸	کره جنوبی	۹۷۰	۶۶	آفریقای جنوبی	۱۷۸
۹	یونان	۸۹۹	۶۷	ونزوئلا	۱۷۷
۱۰	تایوان	۸۸۰	۶۸	سوئد	۱۷۵
۱۱	اسپانیا	۸۷۰	۶۹	نامیبیا	۱۷۲
۱۲	ریونیون	۷۸۰	۷۰	گواتمالا	۱۵۲
۱۳	عربستان	۷۱۸	۷۱	فیلیپین	۱۵۰
۱۴	ایتالیا	۶۸۲	۷۲	ویتنام	۱۵۰
۱۵	بحرین	۶۲۲	۷۳	آرژانتین	۱۴۵

ردیف	نام کشور	مصرف سرانه (کیلوگرم)	ردیف	نام کشور	مصرف سرانه (کیلوگرم)
۱۶	هنگ کنگ	۶۱۰	۷۴	کلمبیا	۱۲۴
۱۷	اتریش	۵۹۰	۷۵	آذربایجان	۱۲۹
۱۸	بلژیک	۵۵۸	۷۶	بولیوی	۱۲۷
۱۹	ایسلند	۵۵۰	۷۷	سنگال	۱۲۶
۲۰	فلسطین	۵۴۶	۷۸	نیکاراگوئه	۱۲۶
۲۱	ژاپن	۵۴۰	۷۹	پرو	۱۲۴
۲۲	مالزی	۵۲۹	۸۰	کویت	۱۲۲
۲۳	سوئیس	۵۱۳	۸۱	قزاقستان	۱۱۷
۲۴	ترکیه	۴۹۰	۸۲	اندونزی	۱۱۳
۲۵	اردن	۴۶۱	۸۳	پاراگوئه	۱۰۹
۲۶	تونس	۴۶۰	۸۴	اوکراین	۱۰۷
۲۷	کرواسی	۴۴۴	۸۵	کنگو	۱۰۰
۲۸	سریلانکا	۴۳۶	۸۶	بنین	۹۲
۲۹	چین	۴۲۹	۸۷	زیمبابوه	۹۲
۳۰	آلبانی	۴۲۷	۸۸	هند	۸۹
۳۱	آمریکا	۳۸۴	۸۹	غنی	۸۸
۳۲	مصر	۳۷۱	۹۰	کوبا	۸۸
۳۳	آلمان	۳۷۰	۹۱	لیبی	۷۶
۳۴	هلند	۳۶۶	۹۲	فیجی	۷۱
۳۵	مجارستان	۳۶۲	۹۳	ارمنستان	۶۹
۳۶	فرانسه	۳۵۲	۹۴	مغولستان	۶۸
۳۷	ایران*	۳۵۰	۹۵	نیجریه	۶۶
۳۸	سوریه	۳۱۸	۹۶	پاکستان	۶۳
۳۹	تایلند	۳۱۵	۹۷	گرجستان	۶۲
۴۰	فنلاند	۳۱۲	۹۸	کامرون	۶۰

جدول ۷. سرانه مصرف سیمان در استان‌ها بر مبنای برنامه توزیع وزارت بازرگانی
در شش ماهه دوم سال ۱۳۸۶

نام استان	جمعیت	سه‌ماهه ماهیانه	سرانه توزیع
استان بوشهر	۸۸۶۲۶۷	۱۰۶۰۰۰ تن	۱۴۳۵ کیلوگرم
استان هرمزگان	۱۴۰۳۰۰۶	۱۴۵۰۰۰ تن	۱۲۴۰ کیلوگرم
استان سمنان	۵۸۹۷۴۲	۵۳۰۰۰ تن	۱۰۷۸ کیلوگرم
استان ایلام	۵۴۵۷۸۷	۴۳۰۰۰ تن	۹۴۵ کیلوگرم
استان یزد	۹۹۰۳۴۶	۸۱۰۰۰ تن	۹۸۱ کیلوگرم
استان قزوین	۱۱۴۲۶۵۶	۶۹۰۰۰ تن	۷۲۵ کیلوگرم
استان مازندران	۲۹۲۱۰۴۱	۱۶۸۰۰۰ تن	۶۹۰ کیلوگرم
استان زنجان	۹۴۶۴۶۰۱	۵۵۰۰۰ تن	۶۸۴ کیلوگرم
استان اردبیل	۱۲۲۸۱۵۵	۶۸۰۰۰ تن	۶۶۴ کیلوگرم
استان اصفهان	۴۵۵۹۲۵۶	۲۵۱۰۰۰ تن	۶۶۱ کیلوگرم
استان خوزستان	۴۲۷۴۹۷۹	۲۳۲۰۰۰ تن	۶۵۱ کیلوگرم
استان کرمان	۲۶۵۱۱۵۰	۱۴۳۰۰۰ تن	۶۴۷ کیلوگرم
استان فارس	۴۳۳۶۸۷۸	۲۳۱۰۰۰ تن	۶۳۹ کیلوگرم
استان مرکزی	۱۳۵۰۶۱۴	۷۱۰۰۰ تن	۶۳۱ کیلوگرم
استان خراسان جنوبی	۶۳۶۴۲۰	۳۳۰۰۰ تن	۶۲۲ کیلوگرم
استان کهگیلویه	۶۳۳۹۹۷	۳۲۰۰۰ تن	۶۰۶ کیلوگرم
استان لرستان	۱۷۱۵۷۱۰	۸۰۰۰۰ تن	۵۶۰ کیلوگرم
استان گلستان	۱۶۱۶۳۱۷	۷۴۰۰۰ تن	۵۴۹ کیلوگرم
استان گیلان	۲۴۰۳۷۱۶	۱۰۷۰۰۰ تن	۵۳۴ کیلوگرم
استان کردستان	۱۴۳۹۴۷۰	۶۴۰۰۰ تن	۵۲۴ کیلوگرم
استان خراسان شمالی	۸۱۱۵۷۲	۳۶۰۰۰ تن	۵۲۲ کیلوگرم
استان همدان	۱۷۰۲۴۵۶	۷۳۰۰۰ تن	۵۱۵ کیلوگرم
استان چهارمحال و بختیاری	۸۵۷۹۱۰	۳۴۰۰۰ تن	۴۷۶ کیلوگرم
استان آذربایجان شرقی	۳۶۰۳۴۵۹	۱۴۱۰۰۰ تن	۴۷۰ کیلوگرم

ردیف	نام کشور	مصرف سرانه (کیلوگرم)	ردیف	نام کشور	مصرف سرانه (کیلوگرم)
۴۱	کاستاریکا	۳۱۱	۹۹	آنگولا	۵۸
۴۲	جمهوری چک	۳۰۸	۱۰۰	سودان	۵۶
۴۳	الجزایر	۲۹۹	۱۰۱	نپال	۴۶
۴۴	لهستان	۲۹۶	۱۰۲	لیبریا	۴۱
۴۵	پاناما	۲۹۵	۱۰۳	تانزانیا	۴۰
۴۶	اسلوواکی	۲۹۲	۱۰۴	بنگلادش	۳۹
۴۷	دانمارک	۲۸۰	۱۰۵	کنیا	۳۵
۴۸	مکزیک	۲۷۸	۱۰۶	میانمار	۳۴
۴۹	نروژ	۲۷۶	۱۰۷	موزامبیک	۲۹
۵۰	عراق	۲۶۸	۱۰۸	زامبیا	۲۹
۵۱	کانادا	۲۶۶	۱۰۹	سیرالیون	۲۶
۵۲	مراکش	۲۶۳	۱۱۰	ماداگاسکار	۱۹
۵۳	انگلستان	۲۶۰	۱۱۱	اوگاندا	۱۹
۵۴	شیلی	۲۳۴	۱۱۲	ملاوی	۱۷
۵۵	اکوادور	۲۲۹	۱۱۳	اتیوپی	۱۴
۵۶	کره شمالی	۲۲۸	۱۱۴	سومالی	۱۰
۵۷	برزیل	۲۱۷	۱۱۵	بروندی	۷
۵۸	هندوراس	۲۰۸	۱۱۶	رواندا	۴

Source: <http://www.tehrancement.com/amarjahan.htm>.

* مصرف سرانه ایران با در نظر گرفتن ظرفیت ۴۰ میلیون تن در پایان سال ۱۳۸۶ و جمعیت ۷۰ میلیون نفر برابر با ۵۷۱ کیلوگرم خواهد بود.

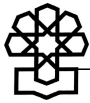
نام استان	جمعیت	سهامیه ماهیانه	سرانه توزیع
استان سیستان و بلوچستان	۲۴۰۵۷۴۲	۸۶۰۰۰ تن	۴۲۹ کیلوگرم
استان کرمانشاه	۱۸۷۸۴۹۰	۶۵۰۰۰ تن	۴۱۵ کیلوگرم
استان تهران	۱۳۴۲۲۳۶۶	۴۵۴۰۰۰ تن	۴۰۶ کیلوگرم
استان آذربایجان غربی	۲۸۷۳۴۵۹	۸۹۰۰۰ تن	۳۷۲ کیلوگرم
استان قم	۱۰۴۶۲۳۹	۲۸۰۰۰ تن	۳۷۸ کیلوگرم
استان خراسان رضوی	۵۵۹۳۰۷۹	۱۴۶۰۰۰ تن	۳۱۳ کیلوگرم
جمع و متوسط کشور	۷۰۴۸۴۸۷۶	۳۲۵۸۰۰۰ تن	۴۶۲ کیلوگرم

مأخذ: وزارت بازرگانی.

با مطالعه جدول فوق و بررسی قیمت بازار آزاد استان‌ها می‌توان چنین نتیجه گرفت:

۱. استان‌هایی که سرانه توزیع کم‌تر از متوسط ۵۷۱ کیلوگرم دارند دارای اختلاف نرخ شدیدتری در بازار بوده‌اند؛
۲. استان‌هایی که توسعه فعالیت‌های عمرانی و ساختمان‌سازی در آن‌ها بیش‌تر است از مقادیر سیمان کم‌تری برخوردار شده‌اند؛
۳. عدم اجرای اصل تأمین سیمان از نزدیک‌ترین کارخانه به محل اجرای ساخت‌وساز و در نظر گرفتن تأمین نیاز سیمان چندین استان برای کارخانه‌ای خاص، باعث افزایش قیمت و گسترش حوزه جغرافیایی توزیع، توسط عوامل واسطه‌گر شده است؛

۴. توزیع نامناسب، درصد توزیع بین بخش‌های مصرف‌کننده در مناطق مختلف باعث شده است که مصرف‌کنندگان واقعی به بازار سیاه روی آورند؛

۵. در شرایط فعلی نظام توزیع، کارخانه‌ها نقشی در محیط خارج از کارخانه ندارند و عوامل توزیع تماماً توسط ادارات بازرگانی گزینش و انتخاب شده‌اند.

روند تولید سیمان جهان در ۸۰ سال گذشته

• در سال ۲۰۰۶ به‌طور تقریبی در جهان مقدار ۲۶۱۱ میلیون تن سیمان تولید و ۲۵۵۷ میلیون تن مصرف‌شده که نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۰ و ۸/۲ درصد رشد داشته است. از این میزان، حدود ۱۴۰۰ میلیون تن سیمان در دو کشور هند و چین تولید شده که ۵۳/۶ درصد تولید جهانی این کالا است.

جدول ۸. میزان تولید سیمان جهان (واحد: تن)

سال	میزان تولید	سال	میزان تولید
۱۹۲۶	۶۲,۴۰۰,۰۰۰	۱۹۸۰	۸۸۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۳۰	۷۲,۴۰۰,۰۰۰	۱۹۸۶	۱,۰۰۸,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۴۰	۸۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۹۹۰	۱,۰۴۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۵۰	۱۰۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۹۹۵	۱,۴۴۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۵۵	۱۳۳,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۱,۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۶۰	۲۱۷,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۳	۲,۰۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۷۰	۳۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۶	۲,۶۱۱,۰۰۰,۰۰۰

Source: www.usgs.gov.

• در سال ۲۰۰۶ جمهوری اسلامی ایران پانزدهمین تولیدکننده سیمان در جهان و هشتمین تولیدکننده در آسیا بوده است.

• در سال ۲۰۰۶ مقدار ۲۴۱ میلیون تن سیمان بیش‌تر از سال ۲۰۰۵ در جهان

تولید شده که سهم ایران از این افزایش تولید ۲/۶ میلیون تن یعنی یک درصد بوده است. سهم ایران از تولید جهانی سیمان در سال ۲۰۰۶ معادل ۱/۴ درصد بوده است.

جدول ۹. روند احداث کارخانجات سیمان ایران در پنج دهه گذشته

دوره زمانی	ظرفیت روزانه	تعداد واحد
۱۳۳۰-۱۳۴۰	۱۲۶۰	۵
۱۳۴۰-۱۳۵۰	۵۷۰۰	۸
۱۳۵۰-۱۳۶۰	۴۱۷۰۰	۲۰
۱۳۶۰-۱۳۷۰	۹۰۰۰	۴
۱۳۷۰-۱۳۸۰	۳۹۴۰۰	۱۸
۱۳۸۰-۱۳۸۶	۴۲۴۵۰	۱۷
جمع	۱۳۹۵۱۰	۷۲*

مأخذ: دفتر صنایع معدنی، وزارت صنایع و معادن.
* بعضی واحدها از مدار خارج شده‌اند.

روند احداث کارخانجات سیمان در سال‌های آینده

در ادامه وضعیت طرح‌های سیمان کشور با توجه به میزان پیشرفت فیزیکی آن‌ها آمده است تا دورنمایی از ظرفیت تولید سال‌های آتی کشور را ارائه کند.

جدول ۱۰. وضعیت طرح‌ها با پیشرفت فیزیکی ۸۰-۱۰۰

نام طرح	پیشرفت فیزیکی در شهریور ۱۳۸۶	پیشرفت فیزیکی عماهه	متوسط ماه	پیش‌بینی زمان راه‌اندازی	ظرفیت (هزار تن در سال)
سیمان شهرکرد	۹۳	۷	۱/۱۸	اسفند ۸۶	۱۰۰۰
اردستان	۹۱/۳	۱۲/۷	۲/۱۱	بهمن ۸۶	۱۰۵۰
بهینه‌سازی شمال	۹۰/۴	۱۳/۴	۲/۲۳	بهمن ۸۶	۶۰۰
بهینه‌سازی غرب	۸۷/۹	۸/۱	۱/۳۸	اردیبهشت ۸۷	۶۰۰
عمران انارک	۸۵/۱	۱۲/۶	۲/۱۰	اردیبهشت ۸۷	۱۰۰۰
بهینه‌سازی آباده	۸۵	۱۸/۸	۳/۱۳	بهمن ۸۶	۷۰
بهینه‌سازی خزر	۹۷/۸	۵/۵	۱/۱۴	دی ۸۶	۶۰۰
توسعه هگمتان	۸۳/۵	۷/۱	۱/۱۹	مهر ۸۷	۱۰۰۰
ساروج اصفهان	۸۲	۶/۸	۱/۱۳	مهر ۸۷	۶۰۰
لار سبزواری	۸۲	۸	۱/۳۳	مهر ۸۷	۱۰۰۰
بهینه‌سازی خط یک آبیگ	۸۱	۸/۵	۱/۴	آبان ۸۷	۱۵۰۰
توسعه شاهرود	۸۰/۱	۱۰/۸	۱/۷۹	مرداد ۸۷	۱۰۰۰
جمع ظرفیت					۱۰۰۲۰

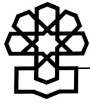
مأخذ: مجله سیمان، شماره ۱۲۲.

جدول ۱۱. وضعیت طرح‌ها با پیشرفت فیزیکی ۸۰-۵۰ درصد

نام طرح	پیشرفت فیزیکی در شهریور ۱۳۸۶	پیشرفت فیزیکی ۶ ماهه	متوسط ماه	پیش بینی زمان راه اندازی	ظرفیت (هزار تن در سال)
توسعه بجنورد	۷۹/۱	۹/۵	۱/۶	ابان ۸۷	۱۰۰۰
ساروج بوشهر	۷۸/۵	۶/۶	۰/۹۳	شهریور ۸۸	۱۵۰۰
زاوه تربت	۷۴/۵	۱۴/۵	۲/۴۱	مرداد ۸۷	۱۰۰۰
توسعه شرق	۷۳/۵	۱۲/۲	۲/۰۴	آبان ۸۷	۱۰۰۰
نائین	۷۳/۲	۱۴/۱	۲/۳۵	مرداد ۸۷	۱۰۸۰
بهینه‌سازی صوفیان	۷۰/۱	۶/۲	۱/۰۴	بهمن ۸۸	۶۰۰
بهینه‌سازی مازندران	۷۰	۴/۲	۰/۷۰	اسفند ۸۹	۶۰۰
توسعه خوزستان	۶۱/۳	۱۱/۵	۱/۹۲	تیر ۸۸	۱۵۰۰
زرین رفسنجان	۵۵/۸	۶/۴	۱/۰۶	فروردین ۹۰	۲۱۰
لامرد	۵۵/۵	۶/۱	۱/۰۲	خرداد ۹۰	۱۱۵۰
توسعه ایلام	۵۵	۶/۷	۱/۱۲	بهمن ۹۰	۱۰۰۰
جوین سبزوار	۵۱	۳۰/۳	۵/۱۳	مهر ۸۸	۱۰۰۰
توسعه سپاهان	۵۰	۷/۵	۱/۲۵	بهمن ۹۰	۱۰۰۰
جمع ظرفیت					۱۲۶۴۰

مأخذ: مجله سیمان، شماره ۱۲۲.

جدول ۱۲. وضعیت طرح‌ها با پیشرفت فیزیکی ۵۰-۳۰ درصد

نام طرح	پیشرفت فیزیکی در شهریور ۱۳۸۶	پیشرفت فیزیکی ۶ ماهه	متوسط ماه	پیش بینی زمان راه اندازی	ظرفیت (هزار تن در سال)
سیمان نهاوند	۴۷/۹	۱۲/۲	۲/۰۴	مهر ۸۸	۱۰۰۰
زابل	۴۷	۱۱/۸	۱/۹۷	بهمن ۸۸	۱۰۰۰
نیزار	۴۵	۸/۳	۱/۳۸	بهمن ۸۹	۱۰۰۰
سردار	۴۴/۸	۵/۹	۰/۹۸	تیر ۹۰	۱۰۰۰
خوی	۴۰	۱۴/۲	۲/۳۷	مهر ۸۸	۱۰۰۰
باقران	۳۵	۵	۰/۸۳	فروردین ۹۲	۱۰۰۰
پیوند گلستان	۳۴/۸	۲/۸	۰/۴۴	سال ۹۸	۱۰۰۰
توسعه کارون	۳۲/۱	۷/۱	۱/۱۵	بهار ۹۳	۱۰۰۰
بهینه‌سازی آبیگ	۳۰/۳	۱۵/۳	۲/۵۵	بهار ۹۲	۱۵۰۰
جمع ظرفیت					۹۵۰۰

مأخذ: مجله سیمان، شماره ۱۲۲.

جدول ۱۳. وضعیت طرح‌ها با پیشرفت فیزیکی ۳۰-۱۰ درصد

نام طرح	پیشرفت فیزیکی در شهریور ۱۳۸۶	پیشرفت فیزیکی ۶ ماهه	متوسط ماه	پیش بینی زمان راه اندازی	ظرفیت (هزار تن در سال)
سیمان دهلران	۲۹/۲	۵/۳	۰/۸۸	۱۳۹۳	۱۰۵۰
رویال	۲۸	۰	۰	نامعلوم	۱۰۰۰
گیلان سبز	۲۷/۴	۲/۲	۰/۳۷	۱۳۹۲	۱۰۰۰
عمران آریا	۲۵	۰	۰	نامعلوم	۱۰۰۰
توسعه ارومیه	۲۲/۳	۶	۱/۰۱	۱۳۹۲	۶۰۰
سامان غرب	۹/۵	۲/۸	۰/۴۳	۱۳۹۳	۱۰۰۰
جمع ظرفیت					۵۶۵۰

مأخذ: مجله سیمان، شماره ۱۲۲.

جدول ۱۴. پیش‌بینی تولید و مصرف سیمان تا سال ۱۳۹۰ (واحد: میلیون تن)

سال	ظرفیت اسمی	تولید	رشد مصرف			مازاد (رشد تولید)		
			(٪۱۰)	(٪۱۳)	(٪۱۵)	(٪۱۰)	(٪۱۳)	(٪۱۵)
۱۳۸۵	۲۵/۸	۳۵/۳	-	-	-	-	-	-
۱۳۸۶	۴۹/۲	۴۰/۵	۲۸/۸	۳۹/۹	۴۰/۶	۰/۶	-۰/۱	-
۱۳۸۷	۵۹	۴۷	۴۲/۶	۴۵/۱	۴۶/۶	۱/۹	۴/۴	+۰/۴
۱۳۸۸	۶۹/۵	۵۵	۴۷	۵۱	۵۳/۶	۴	۸	+۱/۴
۱۳۸۹	۷۵	۶۲	۵۱/۶	۵۷/۶	۶۱/۷	۹/۴	۱۹/۴	+۱/۳
۱۳۹۰	۷۹/۵	۷۰	۵۲/۷	۶۵	۷۱	۵	۱۷/۳	-۱

همان‌گونه که در جدول فوق مشخص شده در صورت راه‌اندازی به موقع طرح‌های سیمان از انتهای سال جاری، مشکل کمبود سیمان وجود نخواهد داشت و دولت باید در اندیشه صادرات مازاد تولید واحدهای سیمان باشد.

قیمت سیمان

با توجه به اینکه سیمان محصولی خاص و پایه است، پیش و پس از انقلاب همواره قیمت‌گذاری و تصمیم‌گیری در مورد قیمت آن توسط شورای اقتصاد صورت می‌گرفت تا اینکه در سال ۱۳۷۱ قیمت سیمان به صورت مشروط آزاد شد.

سیر تحول در مصوبات دولت مربوط به قیمت‌گذاری سیمان از دهه ۷۰ تاکنون در زیر آورده شده است:

- در سال ۱۳۷۱ براساس مصوبه شماره ۱۳۸۶-۳۴ مورخ ۱۳۷۱/۹/۷ شورای اقتصاد، مقرر شد عرضه سیمان در کشور توسط کلیه کارخانجات با نرخ تعادلی

بازار انجام پذیرد و کارخانجات مکلف به پرداخت مابه‌التفاوت به سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان شوند.

- در سال ۱۳۷۶ براساس مصوبه شماره ۳۴/۱۳۹۹ مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۲۷ شورای اقتصاد، قیمت سیمان تولیدی کارخانجات با مسئولیت و نظارت وزارت صنایع و معادن و به منظور ایجاد انگیزه و رقابت بین واحدهای مزبور با رعایت شرایط خاصی آزاد شد.

- در سال ۱۳۷۸ براساس مصوبه شماره ۳۴/۸۸۵ مورخ ۱۳۷۸/۷/۱۱ شورای اقتصاد، قیمت سیمان آزاد اعلام شد و مسئولیت نظارت بر تنظیم بازار سیمان به وزارت صنایع محول شد.

- در سال ۱۳۸۰ براساس مصوبه شماره ۶۹۵۴/ت/۲۴۵۰هـ مورخ ۱۳۸۰/۲/۲۲ هیئت دولت سیمان در زمره کالاهای بخش دوم گروه اول سبب حمایتی قرار گرفت. متعاقب این مصوبه، کمیسیون تنظیم بازار، طرح جامع سیمان را در سال ۱۳۸۱ به تصویب رساند. براساس ماده (۱۴) طرح جامع سیمان برای مدت سه سال تنظیم شده بود. این طرح به دلیل مشکلات اجرایی آن، هیچ‌گاه به درستی اجرا نشد.

- در سال ۱۳۸۳ براساس مصوبه شماره ۷۳۵۸۵/ت/۳۲۴۸هـ مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۲۶ هیئت دولت، سیمان از زمره کالاهای گروه اول سبب حمایتی خارج شد.

- در سال ۱۳۸۴ براساس مصوبه شماره ۲۸۲۶۰/ت/۳۲۹۰۷هـ مورخ ۱۳۸۴/۷/۹ مصوبه قبلی لغو و مجدداً سیمان در سبب حمایتی قرار گرفت.

قیمت سیمان در انتهای سال ۱۳۸۳ برای کارخانجات مختلف سیمان بین ۳۲۰-۳۶۰ هزار ریال تعیین شد و از آن زمان تاکنون هیچ‌گونه افزایشی در قیمت این محصول اعمال نشده است این در حالی است که قیمت نهاده‌های تولید هزینه‌های

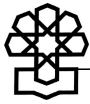
پرسنلی، انرژی، لوازم یدکی، مواد اولیه و ... این محصول نسبت به سال ۱۳۸۳ افزایش چشمگیری داشته‌اند.

جدول ۱۳. وضعیت قیمت بازار غیررسمی سیمان در شهر تهران

(واحد: یک تن - هزار ریال)

تاریخ	پوزولانی		تیپ دو	
	پاکتی	فله	پاکتی ۴۲۵	فله ۴۲۵
۸۶/۲/۱۳	۶۳۰	۷۴۰	۷۶۰	۶۵۰
۸۶/۲/۲۳	۶۵۰	۷۸۰	۸۲۰	۶۷۰
۸۶/۲/۳۱	۶۸۰	۸۲۰	۸۴۰	۷۰۰
۸۶/۳/۱۲	۷۰۰	۷۸۰	۸۰۰	۷۲۰
۸۶/۳/۱۹	۷۱۰	۷۶۰	۷۸۰	۷۳۰
۸۶/۳/۲۹	۸۰۰	۸۲۰	۸۴۰	۸۱۰
۸۶/۴/۱۱	۸۵۰	۹۰۰	۹۲۰	۸۷۰
۸۶/۴/۲۷	۸۶۰	۹۰۰	۹۴۰	۹۰۰
۸۶/۵/۱۰	۹۱۰	۱۰۸۰	۱۱۰۰	۹۳۰
۸۶/۵/۲۴	۱۰۰۰	۱۱۵۰	۱۱۶۰	۱۰۳۰
۸۶/۶/۱	۹۸۰	۱۱۰۰	۱۱۲۰	۱۰۰۰
۸۶/۶/۲۰	۹۸۰	۱۱۶۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰
۸۶/۷/۱۲	۱۱۲۰	۱۲۶۰	۱۳۰۰	۱۱۴۰
۸۶/۸/۲۰	۱۰۲۰	۱۲۰۰	۱۲۴۰	۱۰۷۰
۸۶/۹/۱۰	۱۱۷۰	۱۲۸۰	۱۳۲۰	۱۲۰۰

مأخذ: شرکت فارس خوزستان.

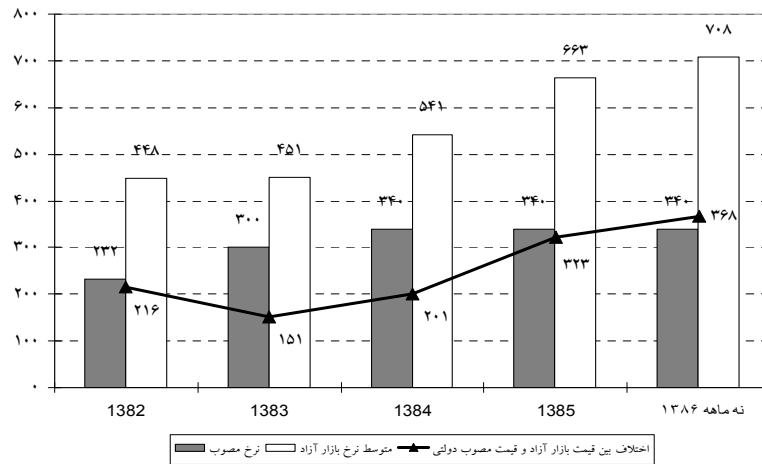

علل افزایش قیمت سیمان در بازار آزاد را می‌توان به‌طور خلاصه به موارد زیر تقسیم‌بندی کرد:

۱. رشد شدید نرخ‌ها در بازار مسکن و توسعه ساخت و ساز،
۲. افزایش بودجه عمرانی و در نتیجه افزایش تقاضای ناشی از آن،
۳. اعطای تسهیلات برای مقاوم‌سازی بافت‌های فرسوده،
۴. عدم تعیین نرخ تعادلی برای کارخانه‌ها،
۵. ناکارا بودن نظام توزیع،
۶. عدم نظارت بر بازار سیمان پس از خروج از کارخانه‌ها،
۷. جایگزینی سیمان به‌جای محصولات مشابه مثل آهن‌آلات و گچ و قیر به‌دلیل ارزانی،
۸. تثبیت قیمت سیمان (تحویلی جلو درب کارخانه‌ها) از سه سال قبل تاکنون و ادامه آن تا مدتی نامعلوم.

حاشیه سود دلالان

همان‌گونه که در نمودار ۱ ملاحظه می‌شود قیمت مصوب دولتی (جلوی درب کارخانه) از سال ۱۳۸۴ علی‌رغم افزایش نرخ تورم و نهاده‌های سیمان، یکسان بوده است در حالی که قیمت آزاد، سیر صعودی داشته است به طوری که در نه ماهه اول سال ۱۳۸۶ اختلاف بین قیمت بازار آزاد و نرخ مصوب (۳۶۸ هزار ریال به ازای هر تن) حتی بیش از قیمت مصوب دولتی (۳۴۰ هزار ریال به ازای هر تن) است. این امر که یکی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری در صنعت سیمان به شمار می‌رود موجب زیان این صنعت بوده که از نگاه کارشناسان و مسئولان ذی‌ربط دور نیست.^۱

نمودار ۱. قیمت مصوب دولتی سیمان و بازار آزاد و اختلاف آن‌ها (حاشیه سود دلالان)

مأخذ: دفتر صنایع و معادن، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی.

۱. عوامل اصلی توزیع قاچاق و بازار سیاه سیمان به ترتیب عبارتند از:

الف) دارنده سهمیه و حواله سیمان،

ب) شرکت‌های باربری و حمل‌ونقل سیمان،

ج) دلالان مرتبط با باربری‌ها،

د) خریداران سیمان از دلالان خرده پا که کالا را پس از دریافت سود فراوان به دست مصرف‌کننده می‌رسانند.

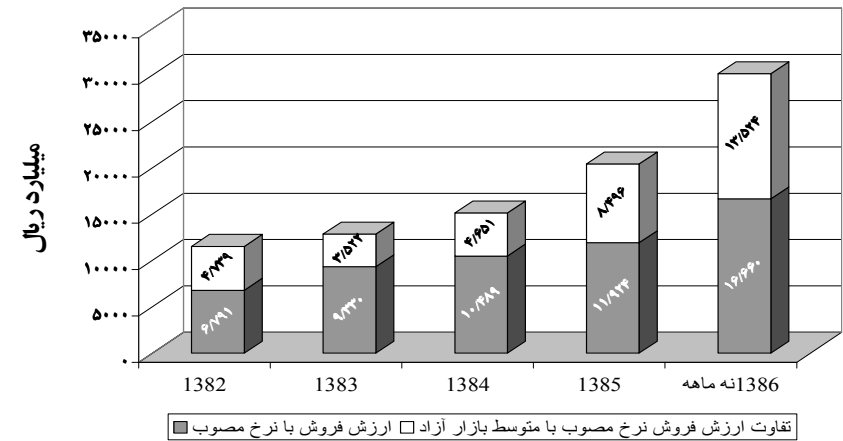
در این روند، برخی دارندگان سهمیه و حواله، بخش کمی از سیمان خریداری شده به نرخ ۲۶ هزار تومان از کارخانه را با قیمتی در حد مصوب فروش توسط عاملان مجاز، یعنی هر تن حدود ۵۰ هزار تومان بین عموم توزیع کرده و بیش از نصف سهمیه دریافتی را روانه بازار سیاه می‌کنند. به این ترتیب که پس از اعلام بار به شرکت باربری اعلام می‌کنند که سیمان آن‌ها را آزاد بفروشد. شرکت باربری هم مقداری روی نرخ آزاد کشیده و سیمان را به دلالان و واسطه‌های مستقر در اطراف باربری‌ها و کارخانجات سیمان می‌فروشد. دلالان اطراف باربری‌ها نیز سود خود را روی قیمت خرید کشیده و آن را به دلالان خرده‌پا در شهرستان‌ها که عموماً مصالح فروش‌ها هستند، می‌فروشند. دلالان خرده‌پا نیز سیمان را به مقاضیان از جمله سازندگان مسکن یا بتن‌سازان غیراستاندارد می‌فروشند. (از ۴۰۰ تولیدکننده بتن در کشور ۳۲۰ واحد مجوز استاندارد ندارند و به آن‌ها سیمان سهمیه‌ای با نرخ دولتی تعلق نمی‌گیرد). رانندگان و صاحبان کامیون‌ها و بنکداران حمل سیمان نیز در این روند شریک می‌شوند. به این ترتیب که بعضاً بارنامه سیمان حمل شده را به روش‌های مختلف به تحویل گیرنده سیمان تحویل نمی‌دهند و

مجدداً با همین بارنامه یک محموله سیمان قاچاق و آزاد را با کرایه دو تا سه برابر نرخ مصوب به مقصد معرفی شده توسط دلالان و سهمیه‌فروشان حمل می‌کنند.

دلالی و رانت‌خواری در سیمان چنان جاذبه و سود فراوانی دارد که هزاران نفر برای دریافت جواز عاملیت سیمان یا جواز تأسیس صنایع سیمان بر از جمله بتن‌سازی و قطعات بتنی در صف انتظار ایستاده‌اند تا از سازمان‌های بازرگانی استان‌ها مجوز و سهمیه سیمان دریافت کنند. مجوز عامل سیمان در مراکز استان‌ها حداقل یک میلیارد ریال و در شهرستان‌های کوچک و بخش‌ها و روستاها حدود ۵۰۰ میلیون ریال فروخته می‌شود. در نظام توزیع سیمان ۷۴ درصد توسط وزارت بازرگانی جهت مصارف مردمی و سهمیه عاملان سیمان و ۲۶ درصد توسط وزارت صنایع و معادن جهت مصارف صنایع سیمان بر مدیریت می‌شود و با وجود مازاد تولید سیمان در کشور، این کالا با سه تا چهار برابر مصوب دولتی به دست مصرف‌کننده می‌رسد.

نمودار ۲. تفاوت ارزش فروش نرخ مصوب سیمان با متوسط فروش نرخ بازار آزاد

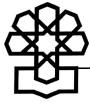

نتیجه‌گیری

- بررسی روند مصرف سیمان در ۴۵ سال گذشته نشان می‌دهد که رشد مصرف این کالا در محدوده ۲-۳ درصد بیشتر از رشد اقتصادی کشور و در حد ۶ تا ۷ درصد در نوسان بوده است و سابقه دو سال گذشته که رشد مصرف به ترتیب ۱۳ و ۱۵ درصد بوده به تأثیر شرایط خاص فعلی مربوط می‌شود.

- از یک طرف با بالا رفتن قیمت نفت و افزایش بودجه عمرانی و در نتیجه توسعه فعالیت‌های عمرانی و ساختمان‌سازی در کشور، مصرف سیمان افزایش یافته، از طرف دیگر اعمال محدودیت‌های توزیع به بازار گرمی و دلالی رونق بخشیده است.

- متأسفانه اعمال تثبیت نرخ، بنیه مالی شرکت‌ها را تضعیف کرده و با وجود تولید بیشتر و راه‌اندازی طرح‌های جدید که باید ارتقای بنیه مالی شرکت‌ها را به وجود

آورد و بازار سهام در بورس را رونق بخشد نتیجه‌ها برعکس شده است. سهم صنعتی که حدود ۳۵ درصد بازار بورس را در اختیار داشت به کم‌تر از ۸ درصد پیدا کرده تنزل است. قیمت‌ها در بورس به کاهش اعتبار مالی شرکت‌ها در شبکه بانکی انجامیده است و موجب شده که سهامداران انگیزه‌ای در مشارکت سرمایه‌گذاری‌ها از طریق افزایش سرمایه‌ها را نداشته باشند.

- طی دو سال گذشته دولت بیش‌ترین ضرر را از بازار این محصول برده است. آزادسازی قیمت سیمان به دو طریق باعث تقویت دولت خواهد شد یکی درآمد مالیاتی و دیگری سود سهام (حدود ۹۰ درصد سهام شرکت‌های سیمان در اختیار شرکت‌های شبه دولتی است).

پیشنهاد

- با توجه به جدول ۱۴ ملاحظه می‌شود از ابتدای سال آینده، بازار سیمان به تعادل خواهد رسید. لذا پیشنهاد می‌شود جهت ساماندهی بازار سیمان برای تعیین نرخ فروش این کالا نرخ تعادلی بازار مبنا قرار گیرد.

- لازم است برای جلوگیری از انباشت سیمان در سال‌های آتی برای ظرفیت مازاد آن هرچه سریع‌تر اقدامات لازم جهت بازاریابی و صدور این ظرفیت مازاد صورت پذیرد.

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۸۸۱۹

عنوان گزارش: بررسی قیمت مصوب سیمان، متوسط قیمت بازار برای مصرف‌کننده و حاشیه سود دلان با نگاهی به وضعیت عرضه و تقاضا

Report Title: The Study of Cement Government Price, Market Average Price For Consumers and Margin For Brokers; a View on Supply and Demand

نام دفتر: مطالعات زیربنایی (گروه صنایع و معادن)

تهیه و تدوین: محمدرضا الزامی

ناظر علمی: محمدرضا محمدخانی، محمدحسن معادی رودسری

متقاضی: احمد توکلی (رئیس مرکز پژوهش‌ها)

ویراستار: —

واژه‌های کلیدی و معادل انگلیسی آن‌ها:

۱. قیمت تعیین شده یا تصویب (Government Price)

۲. دلان (Brokers)

۳. سیمان (Cement)

۴. حاشیه سود (Margin)

منابع و مأخذ تهیه گزارش: —

تاریخ انتشار: ۱۳۸۶/۱۱/۱۳